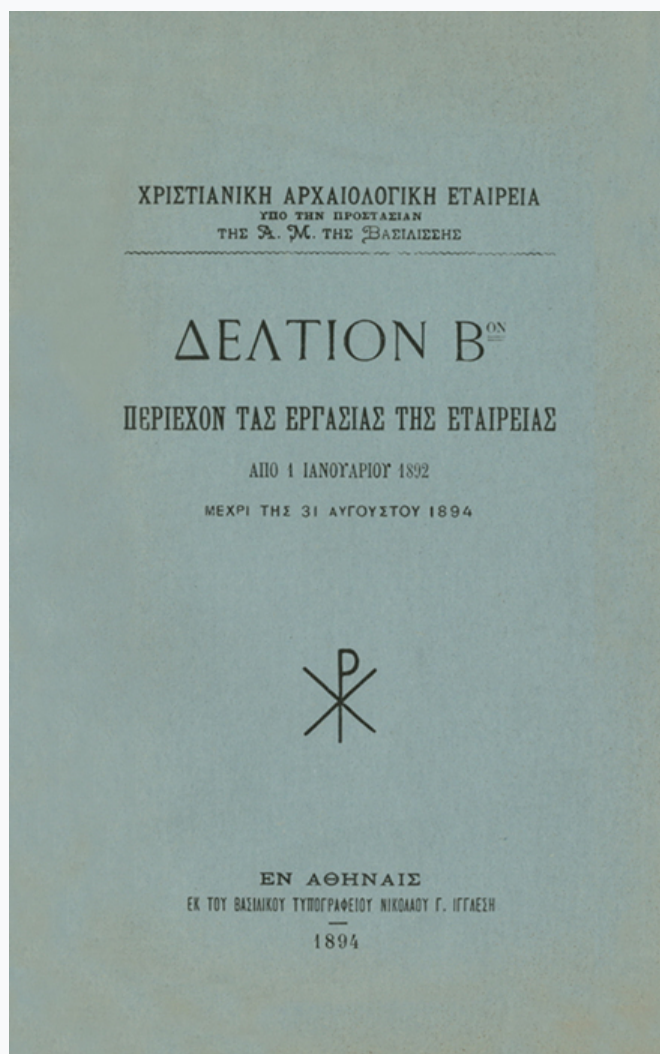

Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Τόμ. 2 (1894)

Δελτίον ΧΑΕ 2 (1892-1894), Περίοδος Α'

Ανακοίνωσις περί της Μονής Δαφνίου

Σοφία ΒΙΜΠΟΥ

doi: [10.12681/dchae.1522](https://doi.org/10.12681/dchae.1522)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΒΙΜΠΟΥ Σ. (1894). Ανακοίνωσις περί της Μονής Δαφνίου. *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 2, 92-95. <https://doi.org/10.12681/dchae.1522>

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Ανακοίνωσις περί της Μονής Δαφνίου

Σοφία ΒΙΜΠΟΥ

Δελτίον ΧΑΕ 2 (1892-1894), Περίοδος Α' • Σελ. 92-95

ΑΘΗΝΑ 1894

Νῦν ἐκατέρωσε τοῦ παλαιοῦ ἐκκλητιδίου τοῦ ἀγίου Γεωργίου, ὃ ἐκεῖσε διαμένων γέρων Λουλουδάκης προσέθηκε δύο ἕτερα παρεκκλήσια, τὸ τοῦ Προφήτου Ἑλίου καὶ τοῦ ἀγίου Κωνσταντίνου πρὸς τιμὴν τῆς Α.Ρ.Υ. τοῦ Διαδόχου.

Πρὸς συμπλήρωσιν δὲ τῆς Χριστιανικῆς ἱστορίας τοῦ ὅλου Λυκαδηττοῦ ἀναφέρομεν ὅτι εἰς τὴν ΒΔ. πλευρὰν τούτου ὑπὸ ἱκανῶς εὐρὺ σπήλαιον εὑρηται ἕτερος Χριστιανικὸς ναὸς τοῦ ἀγίου Ἰσιδώρου.

Ὀλίγῳ δὲ τούτου κατωτέρω ὑπὸ ἡλιβάτους πέτρας εὑρηται εὐρεῖα ῥωγμὴ, ἥτις ἐκ τῶν περιωθέντων ἐν αὐτῇ ἀσβεστοχρισμάτων πιθανῶς ἐχρησίμευεν ἐπὶ τουρκοκρατίας ὡς καταφύγιον ἀσκητοῦ τινος.

Ταῦτα, Κύριοι, περὶ τοῦ Χριστιανικοῦ Λυκαδηττοῦ· ἂν δὲ εἰς τὴν φυσικὴν ποίησιν τοῦ ὄρους τούτου προσθέσωμεν καὶ τὰς ἐπ' αὐτοῦ συχνὰς εὐσεβεῖς ἀναβάσεις τῆς Σεπτῆς ἡμῶν Ἀνάσσης ΟΛΓΑΣ, τότε, νομίζομεν, Κύριοι, ὅτι τὸ ὄρος τοῦτο ἀποθαίνει οὐ μόνον προσφιλὲς καὶ ὠραία τῆς φύσεως ποίησις, ἀλλὰ καὶ εὐσεβῶν ἀναμνήσεων καὶ παραδόσεων ἐξοχωτάτηδ' ἐξυκρόρυφος πέτρα.

Β'.

ΣΟΦΙΑΣ ΒΙΜΠΟΥ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΑΣ

Ἀνακοίνωσις περὶ τῆς μονῆς Δαφνίου.

Ἦπ' ἀριθ. 1729 εἰς εὐσεβῆ μνήμην Σοφίας πρεσβυτέρας τῆς μητρὸς τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Θεοκλήτου Βίμπου, κατεχωρίσαμεν τὴν ἐξῆς περὶ τῆς ἰδρύσεως τῆς Μονῆς Δαφνίου παράδοσιν, ἣν ἡ Α. Σ. ἀπὸ τοῦ στόματος τῆς σεβασμίας μητρὸς αὐτοῦ ἤκουσεν,

καὶ ἦν ὡς τοιαύτην Ἀθηναϊκὴν λαϊκὴν παράδοσιν ἡ Α. Σ.
ἡμῖν ἀπέστειλεν ἔχουσιν οὕτως:

«Περὶ τῆς Μονῆς Δαφνίου φέρεται ἐν τοῖς στόμασι τοῦ
λαοῦ ἡ ἐξῆς παράδοσις. Καὶ ταύτην ἤκουσα ἐκ στόματος
τῆς μητρός μου.

Ὁ βασιλόπαις τῶν Μεγάρων ἐμνηστεύθη τὴν βασιλόπαι-
δα τῆς Ἐλευσίως. Ἡμέραν δέ τινα αὐτὸς ἐπῆγε νὰ λου-
σθῇ ἐν τῇ παραλίᾳ τῇ πρὸς δυσμὰς τῆς Μονῆς κατὰ τὴν
θέσιν ἣτις νῦν λέγεται Σκαραμαγκᾶ, καὶ ἐνῶ ἐλούετο ἔπε-
σεν εἰς τὴν θάλασσαν τὸ δακτυλίδιον τῆς μνηστείας, καὶ
μεθ' ὅλας τὰς προσπάθειας δὲν κατώρθωσε νὰ τὸ εὑρῇ.
Μετὰ ταῦτα αἰφνης πειραταὶ (κοινῶς φοβоста) Ἀλγερίνοι τὸν
συνέλαβον, τὸν ἀπήγαγον αἰχμάλωτον εἰς Ἀλγερίαν, καὶ
τὸν ἐπώλησαν εἰς ἓνα αὐθέντην πλούσιον γαιοκτήμονα.
Οὗτος τὸν μετεχειρίζετο ὡς δούλον (σκληρόν) μετὰ τῶν
ἄλλων πολλῶν ὁμοίων, οἵτινες εἰργάζοντο δι' αὐτόν. Ἡμέ-
ραν τινὰ ὁ αὐθέντης προτείνει εἰς τοὺς δούλους του, ὅτι θὰ
χαρίσῃ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἐκεῖνον, ὅστις θὰ κατορθώσῃ νὰ
ἐξημερώσῃ καὶ καλλιεργήσῃ ἄγριόν τινα τόπον, τὸν ὁποῖον
κατεῖχεν ὁ αὐθέντης. Ὁ βασιλόπαις τὸ ἀποφασίζει καὶ τὸ
κατορθώνει, καὶ οὕτω χαρίζεται αὐτῷ ἡ ἐλευθερία.

Ἄλλ' ἐν μέσῳ τοῦ ἐκχερσωθέντος κτήματος ὑπῆρχε πλά-
τανος, καὶ ἐνῶ ἔσκαπτεν ὑπ' αὐτόν, εὑρε θησαυρόν, ὃν ἐσχέ-
πασε μὲ χῶμα καὶ ἀπέκρυψεν.

Εἶπε δὲ τῷ αὐθέντῃ ὅτι τὸν πλάτανον ἀφῆκεν ἄθικτον,
ὡς στολισμόν τοῦ κτήματος, καὶ μάλιστα προέτρεψεν αὐ-
τόν νὰ τὸν ἀφήσῃ ἐπίσης ἀνέπαφον. Τὸν παρεκάλεσε δὲ μό-
νον νὰ τῷ ἐπιτρέψῃ ν' ἀγοράσῃ ἄλας διὰ τὴν πατρίδα του.
Ἀγοράζει λοιπὸν ὁ βασιλόπαις 7 μικρὰς βυτίνας, καὶ τὰς
γεμίζει μὲ τὰ φλωριά τοῦ πλατάνου, θέτων μόνον ἄνω καὶ
κάτω τοῦ πυθμένος αὐτῶν ἄλας πρὸς τὸ φαινόμενον. Ἐπειτα

κατὰ διαταγὴν τοῦ αὐθέντου μεταφέρεται μετὰ τῶν 7 βυτινῶν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, ὁπόθεν ἀπήχθη αἰχμάλωτος ὑπὸ τῶν Ἀλγερίνων, καὶ ἀποδιβάζεται εἰς τὴν παρالیαν μετὰ τοῦ ἐν ταῖς βυτίταις θησαυροῦ.

Ἀφίνομεν τὸν βασιλόπαιδα, καὶ ἐρχόμεθα εἰς τὴν μνηστὴν αὐτοῦ. Αὕτη ἰδοῦσα τὴν ἀπώλειαν τοῦ μνηστῆρος, ἀπεφάσισε νὰ γείνῃ καλογραία. Ἀπέναντι καὶ πρὸς ἀνατολὰς τῆς Μονῆς Δαφνίου, πρὶν ἢ αὕτη κτισθῇ, ὑπῆρχε ναῖσκος (καὶ σήμερον ἔτι ἐν ἐρειπίοις σωζόμενος), ὅπου ἐμόναζε γέροντες ἀσκητῆς. Παρὰ τῷ γέροντι λοιπὸν τούτῳ ἀπεφάσισεν ἡ βασιλόπαις νὰ μονάσῃ καὶ διέλθῃ τὸν ἐπίλοιπον αὐτῆς βίον ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. Ἐμείνε λοιπὸν παρ' αὐτῷ.

Τὸ δὲ ἀπολεσθὲν, ὡς εἵπομεν, δακτυλίδιον κατέπιεν ἰχθύς, ὁ ὁποῖος μετ' ἄλλων ἰχθύων ἠγοράσθη παρὰ τοῦ ἀσκητεύοντος γέροντος· καθαρίζουσα δὲ τοὺς ἰχθύς ἡ μοναχὴ ἤδη βασιλόπαις, εὕρισκε τὸ δακτυλίδιον, τὸ ἀναγνωρίζει ὡς ἰδικόν τῆς, καὶ σχηματίζει τὴν πεποιθήσιν ὅτι ὁ βασιλόπαις κατεβρώθη ὑπὸ ἰχθύων, καὶ οὕτως ἐχάθη διὰ παντός.

Ἀλλ' αἶφνης ὁ βασιλόπαις, ὡς εἴρηται, ἀποδιβάζεται εἰς τὴν πρὸς δυσμὰς τοῦ Δαφνίου παρالیαν. Μείνας δὲ μόνος καὶ κυλίων τὴν μίαν βυτίνην, φθάνει εἰς τοῦ ἀσκητοῦ καὶ τῆς μοναχῆς βασιλόπαιδος. Ἐκ τῆς ἀφηγήσεως δὲ τῶν περιπετειῶν καὶ τῆς ἱστορίας τοῦ δακτυλίου ἀναγνωρίζεται αὐτὸς μὲν ὡς ὁ βασιλόπαις τῶν Μεγάρων, ἡ δὲ μοναχὴ ὡς ἡ βασιλόπαις τῆς Ἐλευσίνας, ἥτοι τὰ μεμνηστευμένα ἀλλήλοις πρόσωπα. Τότε καὶ οἱ τρεῖς ὁμοῦ κυλίωντες φέρουσι καὶ τὰς ἄλλας βυτίνας εἰς τὸ ἀσκηταρεῖον. Ἐπειτα διὰ τῶν χρημάτων τῶν 3 μόνον βυτινῶν κτίζουσι τὴν μεγαλοπρεπῆ Μονὴν τοῦ Δαφνίου, ἔνθα ἅπαντες ἐμόνασαν μέχρι τέλους τοῦ βίου των. Τὰς δὲ λοιπὰς 4 βυτίνας ἔθαψαν

ἐκεῖ που πλησίον, αἵτινες καὶ νῦν ἔτι, λέγουσιν, σώζονται
κεκρυμμένοι ὑπὸ τὴν γῆν».

Νοεμβρίου 11, 1890.

† Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Θεόκλητος.

Γ'.

Ἀνακοίνωσις τῆς Α. Σ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κερκύρας
κ. Εὐσταθίου Βουλίσμα.

Ὁ Σ. Ἀρχιεπίσκοπος Κερκύρας κ. Εὐστάθιος Βουλίσμας δι' ἐπιστολῆς αὐτοῦ πρὸς τὸν κ. Γ. Δουρούτην, ἥς ἀντίγραφον ὑπ' ἀριθ. 1853 κατετέθη ἐν τῷ ἡμετέρῳ ἀρχεῖῳ, ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἐν τῷ δελτίῳ (Α'. σελ. 70) δημοσιευθεῖσαν χρονολογικὴν σημείωσιν, τὴν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 839 μηνιαίῳ ὑπάρχουσαν περὶ τῆς ὑπὸ τῶν Ἑνετῶν ἀλώσεως τῶν Ἀθηνῶν, ἐπέστελε τὰ ἑξῆς:

«Ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς χρονολογικῆς σημειώσεως ἐπὶ τῆς ὑπὸ τῶν Βενετῶν ἀλώσεως τῶν Ἀθηνῶν.

Τὴν σημείωσιν ταύτην ἔδειξέ μοι ὁ κ. Λαμπάκης καὶ ἀμέσως εἶπον ὅτι ἡ 9η Σεπτεμβρίου 1687 δὲν ἦτο ἡμέρα Σαββάτῳ ἀλλὰ Παρασκευῇ. Καὶ τί μὲν εἶπεν ὁ συντάξας τὸ φυλλάδιον «Σύμμικτα» ἀγνοῶ· (οὐδ' εὐθύνεται ὁ εὐρὼν καὶ δημοσιεύσας αὐτήν), τότε ἡτιολόγησα τὴν ἀνακρίθειαν τῆς ἡμέρας τοῦ μηνὸς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἑνεκα τῆς παρελεύσεως πολλῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀλώσεως μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐγράφη ἡ σημείωσις.—ἦτο καὶ εἶναι ἄρα μνημονικὸν λάθος. Ἀπόδειξις δὲ ὅτι ἐγράφη μετὰ παρέλευσιν τοῦλάχιστον πλείω τῶν ἑξ μηνῶν εἶνε αὕτη.

Ἀπασα ἡ σημείωσις ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἐγράφη 1)